

Sygn. XXV C 1127/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Stawecka
Protokolant:	Sekr . sądowy Marta Stelmasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Warszawie

sprawy z powództwa **S. I.**

przeciwko **Bank (...) S.A. w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego;

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy jakim jest Bankowy Tytuł Egzekucyjny o nr (...)dnia 04 stycznia 2011 r., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w P.z dnia 31 marca 2011 r., w sprawie o sygn. akt II Co 322/11.
2. Postępowanie umarza w zakresie powództwa pierwotnego;
3. Zasądza od pozwanego Banku (...)S.A. w W. na rzecz powoda S. I. kwotę 5000 (pięć tysięcy) złotych z tytułu zwrotu opłaty sądowej;
4. Koszty zastępstwa procesowego wzajemnie znosi.

Sygn. akt XXV C 1127/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 01 sierpnia 2013 r. (data prezentaty) powód S. I. wniósł o:

-ustalenie, że pomiędzy nim a **pozwany bankiem (...)S.A. w W.** istnieje stosunek prawny wynikający z porozumienia w sprawie spłaty zadłużenia nr (...) zawartego w dniu 3 lipca 2012 roku, a w związku z tym o ustalenie, że oświadczenie pozwanego z dnia 5 listopada 2012 roku o wypowiedzeniu porozumienia było bezskuteczne (pozew k. 4-5 a.s)

Powód w pozwie wniósł również o:

- zabezpieczeniepowództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, wszczętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P.T. R. -aż do czasu zakończenia niniejszego postępowania -sygn. akt TR KM 1254/11 oraz o

- zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

- zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (pozew k. 4-5 a.s.).

Postanowieniem Sądu z dnia 8 października 2013r. (postanowienie k. 82 a.s.) powód został zwolniony od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 5 000 złotych.

Pismem procesowym złożonym na rozprawie w dniu 03 lipca 2014r. (k.156-157 a.s.) pełnomocnik powoda pełnomocnictwo procesowe k. 11 a.s.), powołując się na art. 193 k.p.c. **zmienił pierwotne żądanie pozwu w ten sposób**, że zamiast o ustalenie, że oświadczenie pozwanego z dnia 05 listopada 2012r. o wypowiedzeniu porozumienia było bezskuteczne, **wniósł o pozbawienie w całości wykonalności Bankowego Tytułu Egzekucyjnego** wydanego przez pozwanego w dniu 04 stycznia 2011r., opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w P.na podstawie postanowienia z dnia 31 marca 2011r. w sprawie o sygn. akt: I Co 322/11. i ponownie wniósł o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wszczętego przez Komornika Sądowego T. R. działającego przy Sądzie Rejonowym w (...), toczącego się pod sygn. akt: TR KM 1254/11 – do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania (pismo ze zmianą powództwa k. 156-157 a.s.).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż na mocy zawartego z pozwanym **porozumienia** z dnia 3 lipca 2012 r. (k. 15 a.s.) strony ustaliły nowe warunki spłaty zadłużenia przez powoda, które na dzień jego zawarcia wynosiło 199.509,88zł, przy czym powód zobowiązał się do spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach po 2.000,00zł.

W porozumieniu określono też kilka form zabezpieczenia spłaty zadłużenia, m. in. hipotekę w wysokości dwukrotności stanu zadłużenia na dzień zawarcia porozumienia, tj. w kwocie 399.059,76 zł na nieruchomości położonej w miejscowości S., dla której Sąd Rejonowy w N., IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), przy czym powód był zobowiązany dostarczyć pozwanemu potwierdzenie dokonania wpisu w terminie 90 dni od daty zawarcia niniejszego porozumienia.

Obciążana hipoteką nieruchomość stanowiła współwłasność powoda S. I. i jego obecnej żony M. C. (1), w związku z czym dla skuteczności ustanowienia hipoteki niezbędna była również jej zgoda.

Powód zarzucił pozwanemu, że jego oświadczenie zgodnie z którym powód S. I. i M. I. jako współwłaściciele wspomnianej wyżej nieruchomości wyrazili zgodę na ustanowienie na niej hipoteki jest nieprawdziwe.

Według powoda M. I. odmówiła zgody na ustanowienie hipoteki na wskazanej nieruchomości pozostającej we współwłasności jej i powoda, na skutek czego doszło do wypowiedzenia przez pozwanego zawartego porozumienia stron. Pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu porozumienia mimo wpłacanych terminowo ustalonych porozumieniem kwot oraz istnieniu innych zabezpieczeń w postaci hipoteki na innej nieruchomości położonej w P. ul. (...)/76 PLN, cesji praw z polisy ubezpieczeniowej, weksla in blanco i poręczenia udziałowców spółki (...)(k. 16-17 a.s.).

W związku z powyższym powód S. I. uznał oświadczenie o

wypowiedzeniu porozumienia za bezskuteczne, powołując się na art. 63 k.c., gdzie dla skuteczności dokonania czynności niezbędna jest zgoda osoby trzeciej, a pozwany zdaniem powoda o braku takiej zgody był wielokrotnie informowany.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości jako niezasadne i o obciążenie powoda kosztami postępowania w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie nie mniej niż 3600zł.

Pozwany nie zgodził się ze stanowiskiem powoda, iż przysługuje mu interes prawny do złożenia pierwotnego powództwa o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c., bowiem z treści pozwu zdaniem pozwanego wynika intencja powoda o uchylenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w P.T. R..

Pozwany podniósł, że powód musiał wiedzieć, że ewentualne rozłożenie jego zadłużenia było możliwe jedynie w przypadku ustanowienia zabezpieczenia w postaci hipoteki umownej, bowiem dla pozwanego celem było uzyskanie skutecznego zabezpieczenia hipotecznego.

Powód (w ramach porozumienia) został zobowiązany do przedstawienia potwierdzenia dokonania wpisu w ciągu 90 dni od daty podpisania porozumienia przez strony - czego nie uczynił, a co w ocenie pozwanego naruszało istotne postanowienia porozumienia i upoważniało pozwanego Bank do jego wypowiedzenia.

Według pozwanego hipoteka powstaje z chwilą wpisu do księgi wieczystej i wymaga zgody wszystkich współwłaścicieli, jednak samo skutecznie zawarte zobowiązanie do ustanowienia takiej hipoteki nie wymaga zgody właściciela nieruchomości.

Strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe - do ostatniej rozprawy w dniu 28 kwietnia 2016 r. (k. 349 a.s.), przy czym pozwany ostatni raz zajął stanowisko w sprawie w piśmie z dnia 28 grudnia 2015r. wnosząc o oddalenie zmienionego powództwa (k. 338 a.s.) .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. I. i jego pierwsza żona K. I. są dłużnikami solidarnymi pozwanego banku z tytułu umowy kredytowej z dnia 29 marca 2000 r. o kredyt hipoteczny (...) waloryzowany kursem (...), który powód spłacał przez 10 lat. Przez okres 2 lat po 2008 r. powód miał problemy ze spłatą kredytu i zaprzestał spłat, ponieważ prowadził działalność gospodarczą w sektorze telekomunikacji, gdzie nastąpił kryzys, co doprowadziło powoda na skraj bankructwa. Po rozszerzeniu działalności gospodarczej sytuacja finansowa powoda uległa poprawie. Umowa kredytowa została rozwiązana przez pozwanego Bank w dniu 6 sierpnia 2009 r.

Dług powoda został stwierdzony **tytułem wykonawczym bankowym tytułem egzekucyjnym o nr (...) z dnia 04 stycznia 2011 r.**, opatrzonym w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w P.z dnia 31.03.2011r. o sygn. akt I Co 322/11.

Na tej podstawie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w P.- T. R. (sprawa o sygn. TR KM 1254/11) pismem z dnia 27 września 2011r. wezwał powoda do zapłaty należności głównej w kwocie 159.355,17 zł - stan na dzień 27 września 2011r. oraz odsetek w kwocie 30.308,04 zł -stan na 27 września 2011r. (wezwanie do zapłaty k. 14 a.s.)

Powód następnie wystąpił do pozwanego z podaniem o zawarcie ugody dotyczącej spłaty zadłużenia (k. 266 a.s. – podanie z 13 stycznia 2012 r.).

W dniu 3 lipca 2012 r. strony zawarły porozumienie w sprawie zapłaty zadłużenia Nr (...).(porozumienie stron k. 15 a.s.), które na dzień jego zawarcia wynosiło **199.509,88zł, a obecnie stanowi również wartość przedmiotu sporu w sprawie.**

Była to suma kapitału w kwocie 121.563, 51 zł , odsetki umowne w kwocie 37.791,66 zł i odsetki od zadłużenia przeterminowanego na kwotę 40. 174,71 zł.

Powód uznał swoje zadłużenie w treści § 1 porozumienia i strony uzgodniły nowe warunki spłaty zadłużenia przez powoda, w tym kolejność zachowywania wpłat na poczet zadłużenia, a powód zobowiązał się do spłaty zadłużenia w 136 miesięcznych ratach po 2.000,00zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 5 października 2023 r.

W treści § 5 porozumienia określono kilka form zabezpieczenia spłaty zadłużenia, w tym m.in. hipotekę w wysokości dwukrotności stanu zadłużenia na dzień zawarcia porozumienia, tj. **w kwocie 399.059,76 zł** na nieruchomości położonej w miejscowości S., dla której Sąd Rejonowy w N., IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), przy czym powód był zobowiązany dostarczyć pozwanemu potwierdzenie dokonania wpisu w terminie 90 dni od daty zawarcia niniejszego porozumienia.

Postanowieniem z dnia 09 marca 2012 roku postępowanie egzekucyjne o sygn. akt: TR KM 1254/11 zostało zawieszona na wniosek wierzyciela (pozwanego Banku).

Żona powoda nie uznała długu męża i jego byłej żony. Nie chciała ustanowić hipoteki na wspólnej nieruchomości, którą była działka niezabudowana położona w S.. Jak wskazała na rozprawie w dniu 3 lipca 2014r. nieruchomość tę darowali im jej rodzice w 2005r.(protokół rozprawy 3lipca 2014r. (k. 159-164 a.s.)

W dniu 5 listopada 2012r. pozwany Bank złożył powodowi oświadczenie o wypowiedzeniu porozumienia (oświadczenie pozwanego (k. 23 a.s.)

Jako przyczynę wypowiedzenia pozwany wskazał nieustanowienie hipoteki na nieruchomości położonej w miejscowości S. w zakreślonym terminie do dnia 1 października 2012 roku.

W piśmie z dnia 13 czerwca 2013 roku pozwany sprecyzował przyczynę wypowiedzenia i **jako podstawę wskazał § 7 ust. 1 pkt b** porozumienia, który brzmi: „Bank może wypowiedzieć porozumienie, w szczególności jeżeli dłużnik nie dotrzyma warunków porozumienia, w szczególności nie dokona w terminie spłaty dwóch rat, tj. nie spłaci raty w ogóle lub spłaci w wysokości niższej niż umówiona i uprzednio zostanie wezwany do spłaty zaległych rat”.

Na skutek powyższego postanowieniem z dnia 03 stycznia 2013 roku Komornik Sądowy T. R. podjął postępowanie egzekucyjne i prowadził egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego: o sygn. TR KM 1254/11 (zawiadomienie Komornika o podjęciu zawieszona postępowania k. 26 a.s.)

Sąd ustalił, że obecnie powód S. I. spłaca regularnie i terminowo kredyt w kwotach po 2 000 zł miesięcznie - zgodnie z zawartym porozumieniem. Powód nie posiada żadnego majątku, oprócz dwóch samochodów i przedmiotowego udziału w spornej nieruchomości. Jak oświadczył powód nieruchomość ta jest objęta wspólnością majątkową z drugą żoną. Powód nadal prowadzi działalność gospodarczą (deklaracje powoda za rok 2012- PIT-28 k.52 i VAT-7 za rok 2012 k. 55-60 v a.s.). Powód ożenił się w 2004 r.

Mieszka z obecną żoną M. I. i ich dziećmi - ośmioletnim synem i dwuletnią córką. Ma zatem na utrzymaniu rodzinę, a kredyt zaciągnięty przez siebie wraz z pierwszą żoną K. K. (obecnie C.) spłaca sam, bowiem jak wynika z zeznań powoda K. K. (obecnie C.) nie uczestniczy w jego spłacie (potwierdzenia przelewów za okres grudzień 2011r. - styczeń2013r. k. 38-51a.s. oraz zeznania powoda na k. 159 a.s.)

Syn powoda jest alergikiem, choruje na astmę i ma wadę wzroku. Ponadto powód łoży również na utrzymanie córki z pierwszego małżeństwa, płaci na jej rzecz alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Obecna żona powoda nie pracuje.

Jak wynika z zeznań M. I., razem z powodem ma zaciągnięty kredyt konsolidacyjny w kwocie 370.000 złotych, który spłacają w ratach po ok. 3.500 zł miesięcznie (k.161 a.s. zeznania świadka M. C.) .

Sąd zważył co następujące:

W ocenie Sądu roszczenie powoda o pozbawienie w całości wykonalności w/w Bankowego Tytułu Egzekucyjnego zasługuje na uwzględnienie.

Powód jest dłużnikiem pozwanego, którego dług został stwierdzony tytułem wykonawczym - w/w Bankowym Tytułem Egzekucyjnym opatrzonym na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Piasecznie z dnia 31 marca 2011 roku (sygn. akt I Co 322/11) klauzulą wykonalności.

Jak wynika z wezwania do zapłaty przesłanego powodowi przez Komornika Sądowego T. R. w sprawie TR KM 1254/11 zadłużenie na dzień 27 września 2011 roku wynosiło 159.355,17 zł należności głównej i 30.308,04 zł odsetek naliczonych do dnia 27 września 2011 roku (wezwanie do zapłaty k. 14 a.s.)

Powództwo wniesione przez powoda S. I. jest powództwem przeciwegzekucyjnym – opozycyjnym, uregulowanym w art. 840 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) **po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie** wygasło albo **nie może być egzekwowane**; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (...)

Jak wskazuje przepis art. 840 k.p.c. dłużnikowi przysługują dwa rodzaje obrony przed prowadzoną z jego majątku egzekucją: obrona formalna lub merytoryczna.

Powództwo przeciwegzekucyjne jest środkiem ochrony wówczas, gdy dojdzie do naruszenia praw podmiotowych dłużnika, wynikających z prawa materialnego, albowiem wówczas dłużnik nie ma prawnej możliwości domagania się ochrony tych praw od organu egzekucyjnego, gdyż ten nie może badać zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Powództwo przeciwegzekucyjne jest środkiem obrony merytorycznej jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1993 roku, III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102).

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa opozycyjnego żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeśli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub **nie może być egzekwowane**, a gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, jeżeli zdarzenie

nastąpiło po zamknięciu rozprawy.

W literaturze prawniczej wyrażono pogląd, że do takich zdarzeń należy zaliczyć stany i zjawiska świata zewnętrznego oraz objawy życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązania, **albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego** (por. E. Wengerek

(w): Postępowanie zabezpieczające, pod red. M. Romanowskiej, s. 338).

Są to:

1) **zdarzenia powodujące wygaśnięcie zobowiązania:**

wykonanie zobowiązanie, świadczenie w miejsce wypełnienia, potrącenie, **czy odnowienie**. Są nimi także zwolnienie z długu wierzyciela, zmiana wierzyciela i przejęcie długu, trwała i nieprzemijająca niemożliwość świadczenia będąca skutkiem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, wejście w życie nowych przepisów, wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych na skutek uwzględnienia zrzutu wspólnego dłużnikom solidarnym:

2) **Zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane:**

przedawnienie roszczenia, **odroczenie wykonania zobowiązania przez wierzyciela oraz rozłożenie spłaty na raty, co dotyczy istoty rozpatrywanej sprawy** (por. wyrok SN z 20.10.1996r. III CR 224/66, OSN 1967, poz. 130), prawo zatrzymania rzeczy do chwili zaspokojenia lub zabezpieczenia przysługujących roszczeń o zwrot nakładów na rzecz oraz roszczeń o naprawienie szkody przez rzecz wyrządzonej, przemijająca niemożliwość świadczenia, wreszcie uprawomocnienie się wyroku w procesie petytoryjnym orzekającego pozytywnie o prawach pozwanego przeciwko któremu prowadzi się egzekucję na podstawie wyroku wydanego w procesie posesoryjnym.

Dłużnik banku może zatem wytoczyć przeciwko bankowi powództwo przeciwegzekucyjne przewidziane w art. 840 KPC.

W powództwie takim dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzoną w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności **i po jej wydaniu**. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści).

Nie można również wykluczyć zarzutu naruszenia prawa (art. 5 KC). Nie oznacza to jednak, że przepis art. 5 KC mógłby stać się samoistną podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 KPC. Inna sytuacja ukształtowałaby się wówczas, gdyby istniały podstawy do uznania, że doszło do nadużycia prawa w wyniku wykonywania przez bank odpowiedniego uprawnienia kształtującego wynikającego z umowy kredytowej (np. wypowiedzenie umowy kredytowej). Wykonywanie przez bank takiego uprawnienia kształtującego mogłoby być oceniane z punktu widzenia przepisu art. 5 KC i w rezultacie prowadzić do wniosku, że dokonane przez bank wypowiedzenie umowy kredytu (ze względu na istnienie określonych okoliczności) nie mogło być uznane za skuteczne wobec kredytobiorcy (post. SN z 27.11.2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr. 2004, Nr 6, s. 36). W orzecznictwie wskazuje się, że artykuł 5 KC nie może stanowić skutecznej podstawy trwałego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności (wyr. SN z 27.1.1999 r., II CKN 151/98, OSNC 1999, Nr 7–8, poz. 134);

Zgodnie zaś z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011r. zakresem orzekania Sądu, rozpoznającego powództwo przeciwegzekucyjne, nie jest objęte badanie stosunku cywilnego, który łączył strony i który był podstawą wydania tytułu egzekucyjnego (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011 roku, V CSK 199/10, LEX nr 786397).

W doktrynie panuje pogląd, że dłużnik wytaczając powództwo opozycyjne powinien wykazać, że tytuł wykonawczy nie odpowiada istniejącemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy (por. H. Pietrzykowski, W. Ereciński, komentarz KPC, t 4, 2009, s.225).

Zawarcie ugody bankowej z udziałem jednego z dłużników solidarnych, z zawierającą elementy nowacji klauzulą o rezygnacji wierzycieli z dochodzenia umorzonych części wierzytelności także od pozostałych dłużników solidarnych niebędących stronami tej ugody, stanowi zdarzenie, wskutek którego także zobowiązanie tych dłużników – będące przedmiotem orzeczenia sądowego – w umoznionej ugodą części wygasło (art. 840 § 1 pkt 2 KPC) (por. wyr. SN z 17.7.1997 r., II CKN 237/97, Legalis).

Przechodząc na grunt rozstrzyganej sprawy należy podnieść, że wypowiedzenie porozumienia stron przez bank należy uznać w niniejszej sprawie za bezskuteczne.

W ocenie Sądu powód w dostateczny sposób udowodnił fakt istnienia roszczenia o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego przywołując okoliczność z której wynika, że strony zawarły nowe porozumienie dotyczące nowych warunków zadłużenia i jego spłaty, które zdaniem powoda nadal jest wiążące dla stron i nadal jest przez powoda wykonywane zgodnie z zapisem porozumienia.

Jak wynika z zestawienia płatności rat wystawionego przez pozwaną bank po zawarciu porozumienia powód sumiennie wywiązywał się z postanowień porozumienia w części dotyczącej comiesięcznej spłaty 2.000 zł na rachunek pozwanego (k.339 a.s.). Pozwany bank zalicza jednak dokonywane od lipca 2012 r. wpłaty powoda w kwocie 2000 zł na odsetki karne i z tego powodu zadłużenie powoda nie maleje. Na dzień 11.12. 2015 r. wynosiło ono kwotę 189.130,28 zł (k. 339 a.s. – zestawienie księgowe wpłat powoda).

Zgodnie z treścią zeznań powoda złożonych na rozprawie w dniu 03 lipca 2014 roku powód nadal jest zainteresowany realizacją zawartego porozumienia.

Powód stosował się tym samym do istotnych postanowień zawartych w porozumieniu stron z dnia 29 września 2014r., które uważał za nadal obowiązujące, i które również w ocenie Sądu nadal wiążą strony.

Zwrócić należy uwagę na fakt, że nieruchomości, która miała zostać obciążona hipoteką stanowiła wspólność małżeńską powoda S. I. i jego obecnej M. C. (1), a zatem dla skuteczności ustanowienia hipoteki niezbędna była również zgoda małżonki, o czym profesjonalny podmiot jakim jest bank powinien był wiedzieć przed podpisaniem porozumienia stron. Żona nie uznała długu męża i jego byłej żony oraz nie wyraziła zgody na ustanowienie hipoteki na wspólnej nieruchomości, którą była działka niezabudowana położona w S..

Takie zachowanie osoby trzeciej pozwany powinien był przewidzieć w swoim działaniu, w którym zobowiązany był do szczególnej staranności w rozumieniu art. 355§ 2 k.c. jeszcze przed podpisaniem porozumienia w sytuacji, gdy - jak podkreślał w toku sprawy - uznawał to właśnie zabezpieczenie za priorytetowe przy zawieraniu porozumienia.

Twierdzenie pozwanego banku, że do skutecznego zawarcia zobowiązania do ustanowienia hipoteki nie jest wymagana zgoda właściciela nieruchomości zgodnie z przepisami k.r.o. oraz, że to w interesie powoda było uzyskanie tej zgody żony nie jest wystarczające dla uznania, iż doszło do naruszenia deklaracji powoda z par. 5 porozumienia a zatem do naruszenia istotnych postanowień umowy stron, która nie była umowa kredytową lecz jedynie umowa w której powód uznał swój dług wynikający z rozwiązanej umowy kredytowej.

Zdaniem Sądu forma zabezpieczenia przewidziana w porozumieniu stron (hipoteka) nie jest zaliczona do koniecznych postanowień umownych (essentialia negotii), które zostały precyzyjnie określone w treści porozumienia w postaci ustalenia wysokości całego zadłużenia, ustalenia rat - kwot miesięcznych spłat, ustalenia terminów spłat i ilości rat.

W ocenie Sądu nie można w tym przypadku stosować przepisu art. 69 ustawy Prawo Bankowe, który wymienia konieczne składniki umowy kredytowej.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda i złożonym przez niego dokumentom, ustalając tym samym, że powód złożył deklarację przedstawienia wpisu w terminie 90 dni do daty podpisania porozumienia, ale pozostał już bez wpływu na zgodę na tenże wpis przez drugiego współwłaściciela nieruchomości. Sam natomiast nie mógł ustanowić hipoteki tylko na swoim udziale w tej wspólnej nieruchomości stanowiącej przedmiot współwłasności łącznej.

Ponadto zdaniem Sądu niewykonanie jednego z postanowień porozumienia stron tj. brak ustanowienia hipoteki na nieruchomości wspólnej, nie mogło być jedyną przesłanką do skutecznego wypowiedzenia porozumienia przez stronę pozwaną w sytuacji regularnej spłaty zadłużenia od chwili podpisania porozumienia stron.

Nieskutecznie zatem pozwany, pomimo terminowych spłat kwot wynikających z porozumienia, w dniu 05 listopada 2012 roku, złożył oświadczenie o wypowiedzeniu porozumienia z obowiązkiem dokonania przez dłużnika S. I. natychmiastowej spłaty całości zadłużenia wobec pozwanego Banku.

Sąd zwrócił także uwagę na treść § 7 porozumienia, gdzie wprawdzie pozwany przewidział wypowiedzenie porozumienia, lecz tylko w przypadkach szczególnych, tj. utraty zdolności kredytowej przez powoda czy nie dokonywania przez niego w terminie spłat rat.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie żadna z tych sytuacji nie zaistniała.

O zdolności kredytowej powoda decydowały zdaniem Sądu inne okoliczności dotyczące jego sytuacji materialnej, dochodowej i rodzinnej, a nie tylko hipoteczne zabezpieczenie na spornej nieruchomości wspólnej.

W treści § 5 porozumienia określono kilka form zabezpieczenia spłaty zadłużenia tj. w postaci hipoteki w wysokości 2 – krotności stanu zadłużenia w kwocie 399.059,76 zł na nieruchomości położonej w P. ul. (...) PLN, cesji praw z polisy

ubezpieczeniowej, weksla in blanco i poręczenia udziałowców spółki (...) (k. 16-17 a.s.). oraz hipoteki w wysokości dwukrotności stanu zadłużenia na dzień zawarcia porozumienia, tj. w kwocie 399.059,76 zł na spornej nieruchomości położonej w miejscowości S., dla której Sąd Rejonowy w N., IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...),

Sąd uznał ponadto, że niezłożenie przez powoda zaświadczenia o wpisie hipoteki, wbrew twierdzeniom strony pozwanej, nie stanowiło tzw. essentialia negotii przedmiotowego porozumienia, które nie jest umową kredytową w rozumieniu Prawa Bankowego.

Były nimi jedynie kwestie ustalenia wysokości całego zadłużenia, ustalenia dotyczące warunków spłaty zadłużenia-ilości i wysokość miesięcznych rat .

Podkreślić także należy, że z treści samego porozumienia wynika ustalenie stron, że: "Gdyby jakiegokolwiek postanowienie porozumienia zostało uznane za nieważne **lub niewykonalne** pozostałe postanowienia Porozumienia pozostają w mocy obowiązującej",. a co za tym idzie:" postanowienia uznane za nieważne lub niewykonalne będą uznane za zmienione w taki sposób, który ułatwi w najszerszym zakresie zrealizowanie intencji Stron (..)"

Ponadto istotne dla oceny ważności wypowiedzenia pozwanego

jest to, że powód nie uchybił terminowi płatności żadnej z rat, a oświadczenie pozwanego z dnia 05 listopada 2012 roku o wypowiedzeniu porozumienia Sąd należy uznać w tym przypadku za bezskuteczne.

Sąd podziela w pełni stanowisko procesowe powoda, że wiążące strony Porozumienie z dnia 3 lipca 2012 r. jest tym nowym zdarzeniem, które nastąpiło już po powstaniu tytułu egzekucyjnego i które na nowo ustaliło warunki i zobowiązania stron, wskutek którego wykonywane na bieżąco zobowiązanie nie może być egzekwowane;

W opinii Sądu zobowiązanie powoda nie może być egzekwowane na podstawie wystawionego tytułu wykonawczego, ponieważ byłoby to także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, przede wszystkim z uwagi na zdarzenie zaistniałe po jego powstaniu jakim było zawarcie nowego porozumienia dotyczącego spłat zadłużenia, które nadal pozostaje skuteczne i jest solidnie realizowane przez powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002r., II CHN 943/00).

Sąd nie uznał za istotne dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów z zeznań świadków pozwanego – pracowników banku - Ł. B. i M. G. (1), ponieważ nie wniosły one żadnych istotnych i nowych okoliczności ważnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zeznania te potwierdziły jedynie okoliczności wynikające z licznych dokumentów złożonych w sprawie. Fakt, o którym mówiła świadek M. G. (k. 307 a.s.), że pierwotna umowa kredytowa była jedynie zabezpieczona poręczeniem spółki, która pośredniczyła w sprzedaży nieruchomości, wskazuje jedynie na to, że w chwili zawierania umowy kredytowej z powodem w 2000 r. nie ustanowiono nawet hipoteki na kredytowanej nieruchomości powód położonej w P. przy ul. (...).

Żądanie przez pozwanego tak wielu zabezpieczeń jak w porozumieniu stron wydaje się dla Sądu niedopuszczalne z uwagi na samą wysokość kwoty zadłużenia i godzi w zasady sprawiedliwości. Brak zatem w świetle art. 58 § 3 k.c. podstaw do uznania porozumienia stron za nieważne w całości, biorąc pod uwagę zgodny zamiar stron oraz cel umowy, jakim niewątpliwie jest umożliwienie powodowi wywiązania się z zawartego porozumienia na ustalonych warunkach przy istnieniu innych ustalonych form zabezpieczeń majątkowych.

Mając na uwadze ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia porozumienia stron oraz fakt, że zobowiązanie powoda niemożliwe jest do egzekwowania na podstawie wystawionego bankowego tytułu wykonawczego, należało powództwo uwzględnić.

Sąd w wyroku z 12 maja 2016r. (k 353 a.s.) na mocy art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie powództwa pierwotnego o ustalenie, które należało uznać za cofnięte (w sposób dorozumiany) i bezprzedmiotowe.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając na rzecz powoda, który wygrał proces kwotę 5000 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej.

Na mocy art. 100 k.p.c. koszty zastępstwa procesowego procesu z uwagi na fakt umorzenia postępowania w zakresie powództwa pierwotnego uległy wzajemnej kompensacji.